

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
नृत्यकला पारंगत (एम.ए.) भरतनाट्यम्

परीक्षा : मे - २०२४

प्रथम वर्ष

विषय : स्वरलिपी व सौंदर्यशास्त्र (20 E MAB-112)

दिनांक: २९/०५/२०२४

गुण: १००

वेळ: स. १०.०० ते दु. १.००

भाग -१ (गुण - ७०)

सूचना : सर्व प्रश्न सोडविणे

- प्र.१. मिश्र जातीत अलारिपूमधील मंडी सचित्र लिपीमध्ये काढा. [एकदा उजवी आणि डावी बाजू काढा]. तीन काल तालात लिहा. नाट्यशास्त्रातील कोणते पादभेद आणि हस्तप्रचार या अडवूमध्ये वापरले आहेत ते नमूद करा. (२०)
- प्र.२. चतुश्र रूपक तालातील जतिस्वरम् लिपिबद्ध करा . (१०)
१] जति / तिरमाणम् - जती तालात लिहा.
२] प्रथम चरण स्वर आणि त्याचे अडवू शोल्ल तालात लिहा .
- प्र.३. तिश्र जाती अलारिपू लिहा. (१०)
- प्र.४. तिश्र जातीमध्ये लहान तिरमाणम् अडवू [तै तै तै दि दि तै - प्रकार तिसरा] तीन कालांमध्ये योग्य अडवू बोलांसह लिहा आणि काढा. [पहिल्या कालात एकदाच उजवी आणि डावी बाजू काढा] (१०)
- प्र.५. आदि तालाव्यतिरिक्त तिल्लानातील संकीर्ण जाती कोरवई, अडवू शोल्लमध्ये तालात लिहा. अनुपल्लवीचे स्वर लिहा. (१०)
- प्र.६. खाली दिलेल्या रचनेची संरचना करा आणि नाट्यशास्त्रीय घटकांनुसार त्याचे वर्गीकरण करा. (१०)

कीर्तनम्

नी	उरैप्पाय	हनुमाने	नान	शोन्नदाग
तू	सांग	अरे! हनुमान	मला	सांगितलंय
उन्नइ	यारेन	विनविडी	श्री राघव	दूत निन्द्रै
तुम्ही	कोण	प्रश्न विचारता	श्रीराम	दूत असं

[१ पदार्थ, २ विनियास, १ संचारी] [नायक, रस, स्थायी, व्यभिचारी भाव आणि यात सांगितलेले तत्त्व -philosophical content]

विभाग - २ [गुण- ३०]

कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा

- प्र.१ सौंदर्यशास्त्र या संज्ञेचे स्पष्टीकरण करा. अभिनवगुप्त यांचे जीवन आणि कार्य लिहा. (१०)
- प्र.२ श्री शंकुक यांनी स्पष्ट केलेल्या रस सिद्धांताबद्दल लिहा. (१०)
- प्र.३ साधारणीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा. (१०)
- प्र.४ भट्ट लोल्लटाचा सिद्धांत सविस्तर लिहा. (१०)

English Translation

Instructions: Section -1 -Attempt all questions. 2) Section-2- Attempt any 3 questions.

SECTION- 1 (Marks – 70)

- Q.1** Draw the mandai variation from alaripu in Mishra jaati. [draw right and left side once in 1st speed]. Write the three speeds in taal pattern. Mention which padabheda's and hastapracharas from Natyashastra are used in this adavu. **(20)**
- Q.2** Notation of Jatiswaram in chatushra rupak taal. **(10)**
1] jati / tirmanam – jati shollus in taal
2] Write first charana swara and it's adavu shollus.
- Q.3** Write tishra jaati alaripu. **(10)**
- Q.4** Draw small tirmanam adavu [tai tai tai di di tai 3rd variation] in tishra jaati with proper adavu shollus in three speeds. [draw only right and left side once in first speed] **(10)**
- Q.5** Write in taal the sankeerna jaati korvai in adavu shollu of tillana other than adi taal. **(10)**
Write anupallavi [song] of the same.
- Q.6** Choreograph the given item and classify it according to Natyashastric elements **(10)**

Keertanam

Ni	uraipay	Hanumane	naan	shonnadag
You	tell	oh! Hanuman	me	having told

Unnai	yaaren	vinavidi	Shri Raghav	doot	nindrai
You	whom	questions	shri Ram	messenger	thus

[1 padarth, 2 viniyas, 1 sanchari][type of nayak, rasa, sthaya, vyabhichari bhav and philosophical content]

SECTION – 2 [Marks- 30]

Attempt any three questions

- Q.1** Explain the term aesthetics. Write the life and works of Abhinava Gupta. **(10)**
- Q.2** Write about Rasa Siddhant explained by Shri Shankuk. **(10)**
- Q.3** Explain the concept of generalization. **(10)**
- Q.4** Put forth the theory of Bhatta Lollata. **(10)**